

A FENNTARTHATÓSÁG

és a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-
egészségügyi előírások párhuzamai, valamint
ellentmondásai

2023.04.19. Hungalimentaria

Páger Zsolt alelnök

A KÖZÉTKEZTETÉS

a leginkább fenntartható ételmezési forma

- Szinergia az intézményi rendszer és az ellátási rendszer között
- A hagyományokra épülő étkeztetés (ételek) támogatja a „helyi” és szezonális élelmiszerek felhasználását
- Fajlagosan alacsony csomagolóanyag felhasználás az alapanyagok esetében
- Alacsony fajlagos energiafelhasználás
- Többutas csomagolóeszközök alkalmazása
- Fajlagosan alacsony emisszióval járó logisztika
- Többutas evőeszközök, tányérok alkalmazása

A KÖZÉTKEZTETÉS

a leginkább fenntartható ételmezési forma

UGYANAKKOR

- Az európai emberek karbonlábnyomának 40%-a az étkezésből származik
- A szektor 1.000.000 – 1.500.000 fogyasztót (napi 1x, 3x, 5x) lát el naponta
- Jelentős fogyasztási és edukációs hatás

A HÚSFOGYASZTÁS csökkentése

(37/2014. (IV.30.) EMMI 6. melléklet Napi háromszori étkezés esetén legalább 6, legfeljebb 10 alkalommal / 10 nap).

1.000.000 fogyasztó
x 0,06 kg / alkalom
x 4 alkalom
X 2

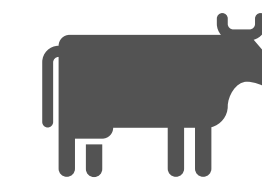
közétkeztetés
átlagos kiszabot
10 nap minimuma
egy hónapra vetítve

480.000 kg hús

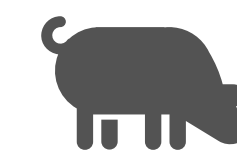
3.360.000 kg CO₂ / hó (helyettesítő korrekció nélkül)

2.000.000 kg CO₂ / hó

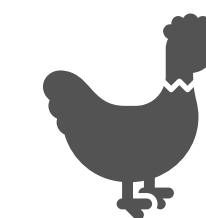
1.200.000 km autózás / 300 x a Föld Egyenlítője

60 kg CO₂ / kg

7 kg CO₂ / kg

6 kg CO₂ / kg

Forrás: <https://www.visualcapitalist.com/visualising-the-greenhouse-gas-impact-of-each-food/>

ÉLELMISZERMIX

módosítási javaslat

37/2014. (IV.30.) EMMI napi 3x-i étkezési szolgáltatás, 10 nap átlagában

2023

- Hús: ≥ 6 - ≤ 10 alkalommal
- Húskészítmény: ≤ 5 alkalommal
- Máj, zúza, szív: ≤ 3 alkalommal
- Szárazhüvelyesek: 01.01. – 04.30 / 10.01. – 12.31. ≥ 1 - ≤ 3 alk.
- Szárazhüvelyesek: 05.01. – 09.30 1 alk.
- Tej: 3 liter tej egyenérték (kalcium)

XXXX

- ≥ 4 - ≤ 8 alkalommal
- ≤ 3 alkalommal
- -
- A jövő 50 élelmiszerei között szerepel:
adzuki bab, fekete teknős bab, lóbab, bambara bab, csicseribab, lencse,
mamara bab, mungóbab, szójabab
- Növényi tejhelyettesítő italok

Teljeskörű táplálkozás-egészségügyi felülvizsgálat javasolt!

A HÚSFOGYASZTÁS csökkentése

The poster features two chefs, a man and a woman, in white uniforms and hats, standing on a green hill. The man is holding a plate of food and giving a thumbs up, while the woman is holding a spoon and a bowl. The background is a vibrant yellow and green landscape with various food items like tomatoes, carrots, mushrooms, and a watermelon slice. A green banner at the bottom left contains the text "Séf the WORLD!" with a globe icon. To the right, there is a green box with the logo of the Magyar Természetvédők Szövetsége (Hungarian Nature Conservation Society) and the text "Föld Barátai Magyarország" (Friends of the Earth Hungary). Next to it is the logo of Köszöv (Together for Communication) with the tagline "Együtt a közéletért" (Together for public life).

**Séf the
WORLD!**

*Környezetvédelmi
Vetélkedő*

A Magyar Természetvédők Szövetsége szakmai együttműködésben a Közéletképzők és Élelmészvezetők Országos Szövetségével "SÉF the World!" címmel háromfordulós környezetvédelmi vetélkedőt hirdet 7-12. osztályos diákok 3-4 fős csapatai számára.

A HÚSFOGYASZTÁS csökkentése

3 fogásos (előétel, főétel, desszert),
húsmentes, felnőtt ebéd elkészítése,
Kötelező alapanyagokkal, 4 óra alatt

nébih

VERSENYKIÍRÁS

Közétkéztetési
szakácsverseny

KÖSZ 2023-2024

Együtt a közétkeztetésért • www.kozszov.hu • hirlevel.kozszov@gmail.com

SVÉDASZTALOS TÁLALÁS

gyártási mennyiség „=„ fogyasztási mennyiség

ELŐZMÉNYEK

- 20% ételhulladék; 50.000 tonna / év, 50 kg/fő/év;
- Az étkezési idő az intézmények 50%-ában legfeljebb 15 perc (2018. évi kutatás)
- Jellemző a minőségi választási lehetőség hiánya
- Korosztályos „fejkvóta” - mennyiségi választás lehetőségének hiánya (650-750 g étel)

SVÉDASZTALOS TÁLALÁS

gyártási mennyiség „=„ fogyasztási mennyiség

KÖVETKEZMÉNYEK

- „A” menü esetében mennyiségi választás;
- „AB” menü esetében mennyiségi és minőségi választás
- Fogyasztói elégedettség növekedése
- Fiatalok edukációja => az étel tisztelete
- Minden étel „gazdára talál”
- Kevesebb hulladékszállítással járó környezetterhelés
- Kevesebb ártalmatlanítás

KÖZÉTKEZTETŐK, ÉLELMÉZÉSVEZETŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

1073 Budapest, Erzsébet körút 40-42. I. emelet 4.

www.kozszov.hu • hirlevel.kozszov@gmail.com

KÖZÉTKEZTETŐK, ÉLELMÉZÉSVEZETŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

1073 Budapest, Erzsébet körút 40-42. I. emelet 4.

www.kozszov.hu • hirlevel.kozszov@gmail.com

KÖZÉTKÉZTETŐK, ÉLELMÉZÉSVEZETŐK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

1073 Budapest, Erzsébet körút 40-42. I. emelet 4.

www.kozszov.hu • hirlevel.kozszov@gmail.com

SVÉDASZTALOS TÁLALÁS

gyártási mennyiség „=„ fogyasztási mennyiség

JOGALKOTÁSI FELADATOK

- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet értelmezése;
- 62/2011. (VI.30.) VM rendelet és/vagy az Útmutató a Vendéglátás és Étkeztetés Jó Higiéniái Gyakorlatához kiegészítése

A FENNTARTHATÓSÁG

és a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-
egészségügyi előírások párhuzamai, valamint
ellentmondásai

KÖSZÖNÖM A FIGYELMÜKET!

Páger Zsolt

kommunikációért és kapcsolatokért felelős
alelnök

pager.zsolt@kozszov.hu

